

Innst. O. nr. 43

(2000-2001)

Innstilling fra kommunalkomiteen om lov om endringer i lov 1 2.juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven)

Ot.prp. nr. 17 (2000-2001)

Til Odelstinget

SAMMENDRAG

Innledning

Kommunal- og regionaldepartementet fremmer i proposisjonen forslag om revisjon av § 2-8 c i same-loven for å følge opp Sametingets forslag om etablering av en sentral valg nemnd.

Det må i tillegg gjøres en endring i samelovens § 2-4 Valgkretser og mandatfordeling etter at Sørøysund kommune er slått sammen med Hammerfest kommune med virkning fra 1. januar 1992.

Bakgrunnen for og kommentarer til forslaget

Opprettelse av sentral valg nemnd - endring i § 2-8 bokstav c

Sametinget fattet vedtak 2. mars 2000 om forslag til revisjon av sameloven og reglene for valg av Same-tinget på bakgrunn av innstilling fra et eget utvalg som har sett på valgordningen og valgreglene. Sametinget går inn for at nye regler iverksettes før neste valg høsten 2001.

Sametinget går inn for at det opprettes et nytt valgorgan som kalles «Sametingets valg nemnd». Sametingets valg nemnd skal erstatte kretssamevalg styrene, og Sametinget foreslår at oppgaver som kretssamevalg styrene nå utfører, legges til Sametingets valg nemnd.

Gjeldende bestemmelse forutsetter at det i hver valgkrets skal opprettes et kretssamevalg styre som skal forberede og avvikle valget. Kretssamevalg styret består av fem medlemmer med varamedlemmer oppnevnt av Sametinget.

Ved å opprette en sentral valg nemnd til erstatning for de 13 kretssamevalg styrene vil en oppnå at oppgavene som kretssamevalg styrene i dag utfører blir mer samordnet, og at det er lik praksis i alle kretsene. Sametingets administrasjon kan fungere som sekretariat for valg nemnda.

Forslaget krever endring i ordlyden i sameloven § 2-8 c hvor «kretssamevalg styret» erstattes med «Sametingets valg nemnd» og dessuten endringer i forskrifter for valg av Sameting. Forskriften vedtas ved kgl. res. med hjemmel i samelovens §§ 2-7 og 2-11.

Andre forslag om endringer fremmet av Sametinget

Sametinget har også fremmet fire andre forslag som gjelder mandatfordeling, kjønnsfordeling blant mandatene, endring av det subjektive vilkåret for begjæring om innskriving i samemantallet og økt krav til underskrifter for etablering av lokale valg lister.

Sametinget har varslet at Sametingets eget valg skal fortsette sitt arbeid med å finne rettferdige og gode modeller for fremtiden når det gjelder endringer i valgkretsene og mandatfordeling. Sametinget vil således fremme et nytt forslag før valget i 2005. Departementet har på denne bakgrunn funnet det riktig å ikke fremme disse forslagene på det nåværende tidspunkt.

Endring i kommunenavn - § 2-4 Valgkretser og mandatfordeling

Sørøysund kommune ble slått sammen med Hammerfest kommune med virkning fra 1. januar 1992. Nytt kommunenavn er Hammerfest kommune. Denne endringen er ikke tatt inn i sameloven tidligere.

Departementets vurdering

Departementet vurderer det slik at det er riktig å foreta en mer omfattende gjennomgang av dagens ordning knyttet til inndeling i valgkretser og mandatfordeling (jf. punkt 1.2.2). Dette vil skje i samarbeid med Sametinget. Departementet vil således legge frem et endringsforslag for Stortinget i god tid før valget 2005.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det forutsettes ingen økte kostnader som følge av endringen. Den administrative oppfølgingen av en sentral valg nemnd vil skje av Sametinget. Kostnadene som er knyttet til dette forutsettes dekket ved innsparingene som følger av en forenklet organisering.

Den foreslåtte endring i loven krever tilsvarende revisjon av forskrift om valg av Sameting. Slik forskriftsendring vil skje i et nært samarbeid med Sametinget.

KOMITEENS MERKNADER OG TILRÅDNING

Komiteen har ingen merknader, bortsett fra enkelte lovtekniske justeringer av lovvedtaket. Komiteen viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven)

I

I lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) gjøres følgende endringer:

§ 2-4 nr. 6 skal lyde:

6. Alta/Kvalsund (Kvalsund, *Hammerfest*, *Alta*, Hasvik og Loppa kommuner),

§ 2-8 annet ledd skal lyde:

- Rett til å kreve seg fritatt for valg har alle som
- a. har fylt seksti år innen valgårets utløp, eller
 - b. har gjort tjeneste som medlem av Sametinget de siste fire år, eller
 - c. overfor *Sametingets valg nemnd* godtgjør at de ikke vil kunne skjøtte sine plikter som medlem av Sametinget uten uforholdsmessig vanskelighet.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Oslo, i kommunalkomiteen, den 18. januar 2001

Berit Brørby

leder

Odd Eriksen

ordfører

Erna Solberg

sekretær